

РЕШЕНИЕ

№ 63

гр. Перник, 19.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ПЕРНИК, II ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на седемнадесети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Симона Пл. К.

при участието на секретаря АДРИАНА В. КОЧАРКОВА
като разглежда докладваното от Симона Пл. К. Гражданско дело № 20231720103740 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 235, ал. 1 ГПК.

Образувано е по искова молба на М. К. Б., М. Х. Т. и С. Х. Б. срещу „Топлофикация-Перник“ АД.

В исковата молба се твърди, че ответното дружество се е снабдило в своя полза с изпълнителен лист, издаден по гр.д. № 3060/2009 г. срещу наследодателя на ищите – Х.С.Б., починал на *****, за принудително събиране вземанията по който било образувано изп.д. № **1205/2009** г. по описа на ЧСИ С.Б. – перемирано, с последно валидно изпълнително действие на 01.12.2015 г. Твърди се, че действия по изпълнение не са били предприемани своевременно, поради което погасителната давност за вземанията е изтекла на 02.12.2020 г. Твърди се, че въпреки това след изтичане на давността въз основа на същия изпълнителен лист било образувано и второ изп.д. № **328/2022** г. по описа на ЧСИ С.Б., което обуславя и правния му интерес от съдебна защита.

При изложените твърдения се иска признаване за установено в отношенията между страните, че в полза на „Топлофикация-Перник“ АД **не съществува изискуемо вземане** спрямо ищите като универсални правоприменици на Х.С.Б. за **1/3 /една трета/** ид. част от задълженията по изпълнението, а именно: **по 1416,12 лева**, съставляващи **1/3** от главница в общ размер **4248,36 лева**, представляваща стойност на неплатена топлинна енергия за топлоснабден имот за периода от 01.05.2007 г. до 30.04.2009 г., както и законната лихва върху главницата, считано от 07.10.2009 г. до окончателното и изплащане, **по 218,90 лева** – **1/3** от законната лихва в общ размер **656,69 лева** за забава на месечните плащания за периода от 01.07.2007 г. до 30.09.2009 г., както и **по 72,38 лева** – **1/3** от разноски в общ размер **217,15 лева**, за които суми е издаден изпълнителен лист по гр.д. № 3060/2009 г. по описа на РС Перник и е образувано изпълнително дело № 328/2022 г. по описа на ЧСИ С.Б.. Претендират се разноски.

Ответната страна не е депозирала писмен отговор. В о.с.з. изпраща упълномощен процесуален представител, който оспорва предявените искове, с твърдения, че давността за вземането е била своевременно прекъсвана.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните по делото относими доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК и чл. 12 ГПК, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Районен съд Перник е сезиран със субективно съединени отрицателни установителни искове с правно основание чл. 439, ал. 1, вр. чл. 124, ал. 1 ГПК за оспорване на изпълнението по изп.дело № 328/2022 г. по описа на ЧСИ С.Б..

Разпоредбата на чл. 439 ГПК предоставя възможност на длъжника за защита срещу материалната незаконосъобразност на принудителното изпълнение. Предмет на този отрицателен установителен иск е оспорване съществуването на изпълняемото право, въз основа на факти, непреклюдирани от формираната сила на пресъдено нещо и водещи до погасяване на възникналото и претендирано право на взыскателя или на отговорността на длъжника. Предметът на производството по чл. 439 ГПК не е съществуването или несъществуването на **вземането**, а съществуването или несъществуването **на правото на принудително изпълнение**, въпреки евентуалните прекъсвания и спирания на давността. С нарочно уредения от закона иск се парира изпълнителната сила на съдебното изпълнително основание (и в крайна сметка се стига до прекратяване на изпълнителния процес), което обосновава и правния интерес от депозиране на настоящите искове.

Между страните не е спорно, а от приобщеното копие от изп.д. № 328/2022 г. по описа на ЧСИ С.Б. се установява, че същото е образувано по молба на взыскателя „Топлофикация-Перник“ АД от 10.03.2023 г. за принудително събиране на посочените в исковата молба вземания срещу длъжника Х.С.Б. (наследодателя на ишците в настоящото производство), съгласно изп.лист от 13.11.2009 г., издаден по ч.гр.д. № 3060/2009 г. на РС Перник въз основа на влязла в сила Заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК. В рамките на същото се установява, че длъжникът е починал още **към 05.04.2012 г.**, а негови наследници по закон са тримата ишци, на които съдебният изпълнител е изпратил покани за доброволно изпълнение на **26.09.2022 г.**

Не се спори, а от удостоверението за наследници се установява, че ишците са единствените универсални правоприемници на Х.Б. – съответно съпруга и две деца, поради което и на осн. чл. 60, ал. 1 ЗН отговарят за задълженията, с които наследството е обременено, съобразно квотите които получават – равни, по 1/3 ид.ч. в настоящия случай, по арг. чл. чл. 5, ал. 1 и чл. 9, ал. 1 ЗН.

Видно от наличните по делото вносни бележки – л. 82 и сл., на **10.07.2023 г.** С. Б. е внесъл по изп.д. № 328/2022 г. по сметка на съдебния изпълнител сумата от 1995,75 лева от името на М. Х., както и сумата от 2008,23 лева – от свое име. Във връзка с извършените плащания, и видно от печата върху изпълнителния лист /л. 2/ от ИД, с Постановление от 10.07.2023 г. съдебният изпълнител е **приключил** на осн. **чл. 433, ал. 2 ГПК** изп.д. № 328/2022 г. по отношение на С. Б. и М. Т.), поради плащане на задълженията, като е разпоредено вдигане на наложените запори и възбрани, което е сторено, видно от изготвените по делото съобщения до трети лица.

Сочените действия са извършени още преди образуване на настоящото производство по искова молба, депозирана на 04.08.2023 г.

При тези данни съдът намира, че по отношение на ишците **М. Т. и С. Б.** предявените искове са **недопустими**.

Абсолютна процесуална предпоставка за допустимостта на установителния иск по чл. 124, ал. 1 ГПК, включително на отрицателния такъв, е наличието на правен интерес от неговото предявяване. Последният е налице, когато субективното право, предмет на иска, е застрашено или упражняването му е смутено. Ако субективното право е нарушено, се поставя въпросът дали то може да бъде адекватно защитено чрез установителен иск, или носителят му следва да предяви осъдителен иск за неговата защита.

В процесния случай част вземанията, търсени от М. Т. и С. Б., са погасени още преди депозиране на исковата молба, като спрямо тях изпълнителното производство е **приключило** в хипотезата на чл. 433, ал. 2 ГПК. С иска по чл. 439 ГПК се цели установяване несъществуването на изпълняемото право, като при уважаването на иска изпълнителният процес следва да бъде прекратен (арг. чл. 433, ал. 1, т. 7 ГПК). Именно в **прекратяване** на принудително изпълнение при липса на изпълняемо право, се състои и

защитата, която се търси с установителния иск за несъществуване на вземането. В случая висящ изпълнителен процес спрямо двамата ищци **липсва**.

Отрицателният установителен иск би бил допустим, когато с решението ще се постигне целеният резултат, без да се налага предявяването на друг иск за постигане на търсения резултат. След като принудата обаче вече е била проведена, а вискателят – удовлетворен, простото отричане на изпълняемото право със сила на пресъдено нещо не се явява адекватна защита и интересът от самостоятелно предявяване на установителния иск отпада. Чрез предявяването на установителен иск не може да се постигне адекватна защита на правата на ищеца. Подобен извод следва от обстоятелството, че липсва възможност за съдебния изпълнител да зачете силата на пресъдено нещо при евентуалното уважаване на такъв иск, доколкото към момента на предявяването му постъпилата по изпълнителното дело сума е вече преведена на вискателя. Ето защо по отношение задълженията – погасени от М. Х. и С. Б. след изтичане на давността, по отношение на които изпълнителното дело вече е приключило на осн. чл. 433, ал. 2 ГПК, отрицателният установителен иск не би дал пълна защита на накърненото материално право и се явява недопустим, като спрямо тези ищци производството следва да бъде **прекратено поради липса на правен интерес** като абсолютна положителна процесуална предпоставка от значение за допустимостта на процеса, за наличието на която съдът следи служебно по време на цялото производство.

Наличието на изпълнителен титул и висящо изпълнително дело, поддържано срещу ищцата **М. К. Б.** като наследник по закон на Х.С.Б. – починалия длъжник, по искане на ответника за събиране на процесните вземания, свидетелства за **правния ѝ интерес** от предявяване на отрицателните установителни искове. В настоящия случай ищецът оспорва вземанията, като се позовава на нов факт – погасителна давност, изтекла след издаване на процесния изпълнителен лист.

При липса на твърдения и данни за действия, прекъсващи давността, съдът приема, че последното валидно изпълнително действие, прекъснало давността за вземането срещу Х.С.Б. (преди смъртта му на *****), е осъществено на **13.03.2012 г.**, видно от отбелязването на печата върху гърба на изпълнителния лист от съдебния изпълнител по предходно образуваното изпълнително дело № 1205/2009 г на ЧСИ С.Б..

Към момента на образуване на ИД № 1205/2009 г. е било в сила ППВС № 3/18.11.1980 г. Съгласно задължителните за правоприлагащите органи разяснения на ТР № 3/2020 г. на ОСГТК на ВКС се приема, че докато е траел изпълнителният процес относно вземанията по образувани при действието на ППВС № 3/1980 г. и преди обявяването на ТР № 2/2013 г., ОСГТК, ВКС, изпълнителни дела, давност за тези вземания не е текла.

Тъй като ответникът не е доказал, че в продължение на две години след 13.03.2012 г. е поискал извършването на изпълнителни действия, съдът приема, че към **14.03.2014 г.** производството се явява прекратено по право при условията на чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК и **от този момент** е започнала да тече **новата давност** за вземането, съгласно разясненията по приложението на ППВС № 3/1980 г., във връзка с ТР № 3/2020 г. на ОСГТК на ВКС.

Отбелязването на ЧСИ дали и кога делото е прекратено на осн. чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК, е ирелевантно, тъй като при бездействие на кредитора в период от две години производството се прекратява поради т. нар. „перемпция“, като прекратителното основание в тази хипотеза настъпва *ex lege*, без да е необходим допълнителен юридически факт. Постановлението на съдебния изпълнител единствено констатира осъществяването на предвидените в закона материални предпоставки – в продължение на две години вискателят да не е поискал извършването на изпълнителни действия.

За приложимия давностен срок съдът следи служебно при направено позоваване на изтекла давност. Съгласно чл. 117, ал. 2 от ЗЗД, ако вземането е установено със съдебно решение, срокът на новата давност е всякога пет години. В случая има издадена заповед за изпълнение, чиито правни последици могат да бъдат приравнени на тези на съдебното решение, включително по отношение на погасителната давност на установеното с нея вземане, в какъвто смисъл е и актуалната практика на ВКС – Решение № 118/07.07.2022 г. по гр.д. № 4063/2021 г. на ВКС, Решение № 37/24.02.2021 г. на ВКС по гр. д. № 1747/2020 г., Решение № 6/21.01.2016 г. на ВКС по т. д. № 1562/2015 г. и др., както и трайното становище на настоящия съдебен състав.

По изложените съображения съдът намира, че погасителната давност за вземането е общата 5-годишна давност по арг. от чл. 117, ал. 2 ЗЗД, който е приложим и в настоящия случай. В настоящия случай след **14.03.2014** г. не са били предприемани валидни действия по изпълнение, поради което петгодишната давност за процесните вземания е изтекла на 14.03.2019 г., а с това – и преди образуването на изп.д. № 328/2022 г., респ. преди образуване на настоящото исково производство и изтичане на срока за отговор.

Следователно сумите, предмет на изпълнителния лист са били погасени по давност и искът, **предявен от М. Б.** като наследник на Х.Б., е основателен и следва да бъде уважен така, както е предявен.

По гореизложените съображения за липса на правен интерес производството спрямо С.Б. и М. Т. следва да бъде прекратено.

По разноските:

На основание чл. 78, ал. 1 ГПК на ищцовата страна следва да бъдат присъдени доказаните разноски в общ размер на 68,30 лв. държавна такса, както и адвокатско възнаграждение. Основателно е своевременно заявеното от ответника възражение за прекомерност на разноските, претендирани от ищеца в размер на 550 лв., доколкото минималният размер на адвокатското възнаграждение, съобразно материалния интерес, възлиза на 470,74 лева. Случаят не съставлява фактическа или правна сложност, нито са извършени съдопроизводствени действия в значим обем, който да оправдава заплащането на възнаграждение над минималното такова за подобен тип дела.

На осн. чл. 78, ал. 4 ГПК в полза на ответника следва да бъдат присъдени разноски, съобразно прекратената част на производството – по 66,67 лв. юрисконсултско възнаграждение, платими от всеки от двамата ищци, спрямо които производството е прекратено.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявения от **М. К. Б.**, ЕГН ***** срещу „ТОПЛОФИКАЦИЯ ПЕРНИК“ АД, ЕИК 113012360, със седалище и адрес на управление: гр. Перник, ж. к. „Мошино“, ТЕЦ „Република“, иск с правно основание **чл. 439, ал. 1 ГПК, вр. чл. 124, ал. 1 ГПК**, че в полза на „Топлофикация Перник“ АД **не съществува изпълняемо право** (право на принудително изпълнение) спрямо М. К. Б. – като наследник по закон на Х.С.Б., за сумата в размер на **1416,12 лева**, съставляваща **1/3** от главница в общ размер **4248,36 лева**, представляваща стойност на неплатена топлинна енергия за топлоснабден имот за периода от 01.05.2007 г. до 30.04.2009 г., както и законната лихва върху главницата, считано от 07.10.2009 г. до окончателното и изплащане, **218,90 лева** – **1/3** от законната лихва в общ размер **656,69 лева** за забава на месечните плащания за периода от 01.07.2007 г. до 30.09.2009 г., както и **72,38 лева** – **1/3** от разноски в общ размер **217,15 лева**, за които суми е издаден изпълнителен лист по гр.д. № 3060/2009 г. по описа на РС Перник и е образувано изпълнително дело № 328/2022 г. по описа на ЧСИ С.Б., **поради изтекла погасителна давност.**

ПРЕКРАТЯВА като **недопустимо** производството по предявения от М. Х. Т., ЕГН ***** срещу „ТОПЛОФИКАЦИЯ ПЕРНИК“ АД, ЕИК 113012360, със седалище и адрес на управление: гр. Перник, ж. к. „Мошино“, ТЕЦ „Република“, иск с правно основание **чл. 439, ал. 1 ГПК, вр. чл. 124, ал. 1 ГПК**, че в полза на „Топлофикация Перник“ АД **не съществува изпълняемо право** (право на принудително изпълнение) спрямо М. Х. Т. – като наследник по закон на Х.С.Б., за сумата в размер на **1416,12 лева**, съставляваща **1/3** от главница в общ размер **4248,36 лева**, представляваща стойност на неплатена топлинна енергия за топлоснабден имот за периода от 01.05.2007 г. до 30.04.2009 г., както и законната лихва върху главницата, считано от 07.10.2009 г. до окончателното и изплащане, **218,90 лева** – **1/3** от законната лихва в общ размер **656,69 лева** за забава на месечните плащания за периода от 01.07.2007 г. до 30.09.2009 г., както и **72,38 лева** – **1/3** от разноски в общ размер **217,15 лева**, за които суми е издаден изпълнителен лист по гр.д. № 3060/2009 г. по описа на

РС Перник и е образувано изпълнително дело № 328/2022 г. по описа на ЧСИ С.Б..

ПРЕКРАТЯВА като **недопустимо** производството по предявения от С. Х. Б., ЕГН ***** срещу „ТОПЛОФИКАЦИЯ ПЕРНИК“ АД, ЕИК 113012360, със седалище и адрес на управление: гр. Перник, ж. к. „Мошино“, ТЕЦ „Република“, иск с правно основание **чл. 439, ал. 1 ГПК, вр. чл. 124, ал. 1 ГПК**, че в полза на „Топлофикация Перник“ АД не съществува изпълняемо право (право на принудително изпълнение) спрямо С. Х. Б. – като наследник по закон на Х.С.Б., за сумата в размер на **1416,12 лева**, съставляваща **1/3** от главница в общ размер **4248,36 лева**, представляваща стойност на неплатена топлинна енергия за топлоснабден имот за периода от 01.05.2007 г. до 30.04.2009 г., както и законната лихва върху главницата, считано от 07.10.2009 г. до окончателното и изплащане, **218,90 лева** – **1/3** от законната лихва в общ размер **656,69 лева** за забава на месечните плащания за периода от 01.07.2007 г. до 30.09.2009 г., както и **72,38 лева** – **1/3** от разноски в общ размер **217,15 лева**, за които суми е издаден изпълнителен лист по гр.д. № 3060/2009 г. по описа на РС Перник и е образувано изпълнително дело № 328/2022 г. по описа на ЧСИ С.Б..

ОСЪЖДА **ТОПЛОФИКАЦИЯ ПЕРНИК“ АД, ЕИК 113012360 да заплати** на М. К. Б., ЕГН ***** на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от **68,30 лева** държавна такса, както и адвокатско възнаграждение в размер на **470,74 лева**.

ОСЪЖДА М. Х. Т., ЕГН ***** **да заплати** на **ТОПЛОФИКАЦИЯ ПЕРНИК“ АД, ЕИК 113012360** на осн. чл. 78, ал. 4, вр. ал. 8 ГПК сумата от 66,67 лева юрисконсултско възнаграждение.

ОСЪЖДА С. Х. Б., ЕГН ***** **да заплати** на **ТОПЛОФИКАЦИЯ ПЕРНИК“ АД, ЕИК 113012360** на осн. чл. 78, ал. 4, вр. ал. 8 ГПК сумата от 66,67 лева юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Окръжен съд Перник в **двуседмичен** срок от връчването му на страните.

ПРЕПИС от решението да се връчи на страните на осн. чл. 7, ал. 2 ГПК.

Съдия при Районен съд – Перник: _____